

ΙΛΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗΝ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ
ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΟΥΤΟ

ΔΙΑ ΤΑΣ

ΧΡΗΣΤΑΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΗΜΗΣ ΕΛΠΙΔΑΣ

ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ.

ΚΕΡΚΥΡΑΙ.

Ἐν τῇ Τυπογραφίᾳ τῆς Κυβεργίσεως.

ΑΩΜ'.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

H 15.^η Δεκεμβρίου.

“Αμέραι δ' ἐπίλοιποι
Μάρτυρες σοφώτατοι.”

Πίνδ.

Διατὶ τόσῃ 'ς τὰ Οὐράνια γαλήνη,
Διατὶ ὁ Ήλιος λαμπρότερος θγαίνει,
Καὶ 'ς τὰ χιόνια τὸ φῶς του ἀναδίνει
Τῶν Αλπέων εἰς μιὰν ἔρμη κορφὴν,
Οσὰν τότε ὅπου πλήρη τὴν εἶδεν
Απὸ κόσμο, ἀπ' ἀντάρα, ἀπ' ὄρυχή;
Εἴναι τούτη μιὰ μέρα θλιψμένη,
Η πανήγυρις εἰν' ἐθνικὴ;

— Μέσ' τὴν πόλιν πυκνὰ μυρμηγκιάζει:
Αναριθμητο πλῆθος λαοῦ,
Καὶ σὰν κῦμα χειμάρρου ςναθράζει,
Τρέχει, σπρώχνει, κινεῖται παντοῦ.
“ Πούσθε, δράμετε, γλήγορ' ἐλάτε!”
Εἰν' ἡ μόνη π' ἀκούεται φωνὴ,
“ Ως καὶ σεῖς πολαμμένοι ἔξυπνάτε.”
“ Όλοι δράμετε, φθάστε' ἐκεῖ!”

Τροχοὺς, ἵππους, θαρειὰ ἀνακατοῦρα,
Παιδιὰ, γέροντας, πλούσιους πτωχοὺς,
Ομοιαν, θλέπω, νὰ κάνουν θολοῦρα,
Ποῦ ἐνθυμάσει τρομασμένους καιρούς.
Ισως οὕτω ἐνωμένα τὰ πλήθη,
Μὲ θρησκεία, μὲ καρδιὰ, καὶ μὲ νοῦν,
Σταυρὸς ἐγράψανε μὲ αἷμα εἰς τὰ σῆθη,
Καὶ τὸν Τάφο ἐκινήσαν νὰ ἴδουν.

Θωρῷ δάκρυα νὰ πέφτουν 'σ τὸ χῶμα,
Δάκρυα λύπης, καὶ δάκρυα χαρᾶς
Ακούω βρόντους, ἀκούω κάθε σόμα
Χαρμοσύνους νὰ ἔργανη κραυγάς.
Μὲ φιλιὰ, καὶ μὲ εὐχὰς 'σ τὸν αἰθέρα
Ἐπτερίζεται πᾶσα ψυχή.
Εἶναι τούτη πολέμιος ἡμέρα,
Η τῆς μάχης ἡ παραμονή;

→ Παῦσε, παῦσε, τόσο αἷμα δὲν σώνει...!
Αποθέωσι! θὰ γένει λαμπρά!
Ξένε, κύτταξε αὐτὸ τὸ σενδόνι,
Ἐκεῖ κείται μιὰ γῆς πλοχεριὰ,
Ποῦ εἰς τὰ μνήμονα σῆθη τῶν Γάλλων
Μιὰ νεογέννητη ἀνάφτη χαρά.
Κάμνει δῶρο ἔνας Κόσμος 'σ τὸν ἄλλον,
Κ' εἶναι δῶρον μιὰ γῆς πλοχεριά.

Κύτταξέ το ἐλειὸ τ' εὔστρωτο ἀμάξι,
Ποῦ προβαίνει ψηλὰ μὲ πομπὴ,
Καθὼς πάλαι εἰς τοῦ Κόσμου τὸν πρᾶξι
Τώχαν σύρει μεγάλοι, μήκροι!
Ἐκεῖ μέσα εἰν' κλεισμένη ἀπ' τὴ Μοῖρα
Η μεγίστη τοῦ χρόνου σελίς,
Ἐκεῖ ἐπάνω, ὑδρισμένη καὶ χήρα,
Ισως πάλιν Γαλλία θὰ χαρῆ.

'Ξεύρεις ποῦ, σ' ἄγριον τόπο ριμμένο,
Ζῇ ἐνα χέρσο νησὶ σ' ἔξοριά;
Ποῦ δὲν εἶναι ποτέ του ἀνθισμένο,
Ποῦ δέν κάμουν φωλιὰ τὰ πτηνὰ,
Ἐκεῖ ὁ Μέγας, ἐκεὶ καρτεροῦσεν
Ολομόναχος σὰν τὴν σκιά,
Ποῦ εἰς τὸν λάκκον του ἐπίνῳ σκορποῦσεν,
Οσὰν μάνια του, κλάψα καὶ σκιά.

Η φωνὴ τῆς πατρίδος τὸν κράζει —
Προσηλόγει τὸ βλέμμα του ἐδώ —
'Σὰ 'σ τὴν Ελβα ἐνα πλοϊο ξεσκεπάζει —
Σχιζεῖ εύθὺς τοῦ πελάου τὸν ἀφρό.
Κάμνουν τόπον οἱ ἀγέμοι — ἀναστιέται
'Σ τῆς θαλάσσης τὰ νῶτα ἐλαφρὰ,
σὰν ἀετὸς ὑψιθάτης πετιέται,
Μαθημένος νὰ λύῃ τὰ φτερά.

Ενα βράδυ, ἐν ἀτάραχο βράδυ,
Ποῦ ἐφουσκώνανε ὄκνα τὰ πανιά,
Καὶ τριγύρου ἐκολύμπαι σκοτάδι
Σ τὰ μονάχα ἀτελείωτα νερά,
Ποῦ ἐφαινότουν τὸ πλοῖο νὰ κοιμᾶται
Μέσ' τὴν ἄδεια ἀγκαλιὰν τ' Ωκεανοῦ,
Αἰφνηδίως 'σ τὴ σημαία προσκολλᾶται
Λυπηρὴ μιὰ σπιθιὰ Φεγγαριοῦ.

Καὶ μὲ μιᾶς στὴ σκοτιὰ ἔημερώνει
Αλλη χτίσι μὲ φῶς ἀργυρὸν,
Ποῦ τὸ δρόμον ἀνοίγει, καὶ στρώνει
Σὰ λαμπάδα μπροστὰ 'σ τὸ νεκρόν
Ο Ιερεὺς τὸ τροπάρι ἐκφωνίζει:
“Ἄναπαύει τὸν δοῦλο ὁ Θεός.”
— Η φωνή του τὰ πέρατα σχίζει,
Καὶ τὸ Δοῦλο ἀγκαλιάζει ὁ καιρός.

Προχωρεῖ ἡ νεκρικὴ λιτανεία
Σ τοῦ πελάου τὴν ἑρμιὰν, προχωρεῖ,
Κάμνουν τ' ἀστρα μεγάλη ἀκλουθία,
Βυθισμένα σὲ Θρήσκεια σιωπή.
Κἄπου, κἄπου 'σ τὴν πλώση ἔνα κῦμα.
Μὲ παράπονο σχίέται κουφό;
Κ' ἡ σεριαὶς χαιρετοῦνε τὸ μνῆμα
Μ' ἐν ἀγέρι εὐλαβεῖς δροτερό.

Ιατὶ ἔκει τὸ λιθάνι δοξάζει
Σὰν εἰς μιὰ μυσικὴν Κιβωτὸ,
Ποῦ εὐλογάει ταῖς ἀρμύραις, καὶ ἀγιάζει
Μ' ἐνα νέφι ἀπ' εὐώδη καπνό
Καὶ τὰ πλοῖα, ποῦ κατόπι ἀρμενίζουν
Σὰν ἀκούσουν αὐτὴν τὴν ὄσμη,
Σ τὸ κατάρτι ἔνα φλάμπουρ' ἀερίζουν,
Καὶ πετάει τὸ πλευρό τους βροντή.

— Νάτος, ἐματαπάτησε
Τὴν γῆν, πούχε τρομάζει,
Καὶ ἀκόμη λέει νὰ εισέρχεται
Θριαμβευτικὸν ἀμάξι!
Πλὴν πούναι τὰ διαδήματα
Χρυσᾶ, πούχε συνάξει,
Τὰ τόσα σκηπτρά, ὁ λίβανος,
Η μίτραις, ἡ πορφύραις,
Ποῦ μὲ θυσία τοῦ γόρασαν
Τόσοι ὄρεανοὶ καὶ χήραις;
Γυρίζει ἐδὼ, γυρίζει ἔκει,
Κάμνει σαράντα γύραις,
Δὲν βλέπει πάρα καρνιαχτιάν,
Καὶ ἀπόλεμον δειλίαν,
Λκούει γελάσματα ψηλά,
Καὶ κάτου ἀδημονίαν.

— Μή ἔυπνίσῃς, ἀν κοιμᾶσαι,
Μή δειχθῆς ποιὸς εἶσαι σύ!
Κλείσ' τὰ μάτια σου, ἀν θυμᾶσαι
Της Ελένης τὸ νησί . . . !

— Αργὰ ως τόσον ὁ τάφος προοδεύει
Μὲ πετράδια σωρὸς σολισμένος,
Καὶ τὸ ροῦχο τοῦ Χάρου ἀναλεύει
Χῖλια μάτια, ποῦ σπινθισθοῦν.
Εἰς τὸ σέβας, ποῦ ἐξάρνου χυριεύει
Τόσον κόσμο, ἥθε πεῖς, ἔνα Γένος
Κάτ' ιερὸν ἐδὼ κάτου λατρεύει,
Κάττι θείον τόσα χέρια καλοῦν.

Σταματαίνει 'ς τὸ Τόξον τοῦ Αστέρος,
Διατὶ, πέ μου, ἐσταμάτησ' ἔκει;
Διατὶ θέλει εἰς ἔκεινο τὸ μέρος
Καθενὸς τὸ κεφάλι νὰ ιδῇ;
Ἐνας γέρων μὲ ὄλότρυπιο σῆθο
“Σιώπα,” λέγει, “θυμᾶτ’ ὁ λαδε,
Ποῦ τὸν πρωτον, τὸν ὕστερο λίθο
Ἐχει ρίψει εἰς τὸ Τόξον ἔκειός !”

Ζήτω, Ζήτω! ἔνας κρότος πειέται,
Καὶ τὸ Ζήτω ἀντηγάσει 'ς τὰ βουνά,
Ζήτω, Ζήτω ὁ Αύτοκράτωρ, γροικιέται
Θεέ μου, Θεὲ χάρισέ του μιλιά!
Τὰ πυρόκροτα Ζήτω κροτοῦνε,
Τὸ τουφέκι, ἡ καμπάνα χτυπᾷ,
Ζήτω, Ζήτω τὰ πάντα ἐκρωνοῦνε,
Θεέ μου, Θεὲ χάρισέ του μιλιά!

Τότε οἱ χτύποι ἀπερνοῦν σὲ γαλήνη,
Κάθε χεῖλι βουβαίνετ' εὐθύς,
Σὰ 'ς τὴν ἄκρα βαθύτατ' εἰρήνη,
Ποῦ ἀκλουθάει τὸ συρμὸν τῆς βρούτης.
Τότε ἀκούεις σιγαλὰ νὰ σημαίνη
Τὸ χρυσοῦν θυμιατὸ ποῦ εύωδει.
Ασπρη φλόγα ἀπ' τὸν τάφον ἐβγαίνει
Καὶ βαρεὶ ταῖς καρδιαῖς μιὰ φωνή:

“Πατρίς μου Μεγαλόψυχη,
Τῆς Δόξης ἀδελφοί μου,
Απὸ τὰ οὐράνια δώματα
Σᾶς ἔβλεπε ἡ ψυχή μου,
Κ' ἔχαρηκε τὸ τριήμερο
Σὰν νάτανε μὲ σᾶς.

Τὰ καλύμματα ὡς τὸ ἀστέρια,
Μὲ τὸ Ζῆτω ἀναπηδοῦν,
Ανου, κάτου χῖλια χέρια,
Χῖλια χέρια τὰ πετοῦν.
“Δεῦτε παιδες τῆς πατρίδος,
Νὰ τῆς Δόξης ἢ στιγμὴ,
Λίματώδους τυραννίδος
Νὰ ἡ σημαία στημένη ἔκει !”

Λαμπασμένος ἐδῶ ἀνατριχιάζω,
Τὸ τραγοῦδι βαρεὶ τὸν καιρὸν,
Καὶ τὸ πεῦκι τοῦ πλήθους κυττάζω
Μεθυσμένο ἢ τὸν πατριωτισμό.
Μέσα, μέσα, κλεφτὰ τρυπωμένη
Νυχτερίδα στηλόνει τὸν αὐτὸν,
Κ' ἡ φωλιὰ, πὸ σεισμοὺς κλονισμένη,
Ξεχωρίζει τὴν ίδια βοή.

Σεὶς λιοντάρια παλαιὰ τοῦ πολέμου
Σκορπισμένα ἀπὸ τοῦ χάσου τὴν βιά,
Ἄχ, νὰ ἡμπόρει ἔνα φύσημ' ἀνέμου
Νὰ προσφέρῃ καὶ σᾶς τὰ κορμιά!
Τὸ σομά σας διέσπειρε φρίκην,
Εξυπνάτε ποῦ ωμίλησ' Αὔτος!
Ομως δχι—στερνὰ πὸ τὴν νίκην
Καταιβαίνει ἔνας ὑπνος γλυκός.

Αλλοτε ἵ τὸ στρατόπεδον
Σᾶς ἀναφτε ἡ φωνὴ μου,
Τώρα τὰ ὄστα μου φέρετε,
Τὰ ὄστα, καὶ τὸ σπαθί μου
Οταν θὰ ξεκινήσετε
‘Σ τὴν ἔχθρικὴν φθορὰ,
Καὶ ἀπὸ τὸ σπαθί, ἀπὸ τὴν στάχτη μου
Θ' ἀστράψει ἡ Ελευθερία.”

Ἐνα Ζῆτω ξεσκάει λυσσασμένο,
Ποῦ τὸ σπρώχνει ἀπὸ τὰ σπλάγχνα ἡ καρδιὰ,
Καὶ τραγοῦδι ἡρωϊκὸ φλογισμένο
Τὸν αἰθέρα φορτώνει χαρά.
“Δεῦτε παιδες γενναῖοι τῆς πατρίδος,
Νὰ τῆς Δόξης ποῦ φθάνει ἡ στιγμὴ,
Αίματώδους, τυφλῆς τυραννίδος
Αἱ ἡ σημαία, π' ἀνυψόνετ' ἔκει !”

Τὴ φωνὴ τὸ ἄλογό του γνωρίζει,
Ποῦ ἔκει πάσι τὰ σερνὰ γηρατειὰ,
Σείει τὴ χαίτη, κλωτσᾶ, χρημητίζει,
Νέα ψυχὴ τὸ βούθουνι φυσᾶ.
Οὔτ' ἀχάμνια, οὔτ' ἀρρώστια φοβάται,
Λησμονὰ ποῦ εἶναι πάρα—παλιὸ,
Τὸ καιμένο, τοὺς κάμπους θυμάται
Ταῖς βρονταῖς, τὴ φωτιὰ, τὸν καπνό.

Καὶ Σὺ, ἀνήκουστο ἀνθρώπινον τέρας
Ποῦ σταλμένο ἐκατέβης ὃς τὴν Γῆ,
Σὰν Κομήτης ν' ἀλλάξῃς τὰς σφαίρας
Μέ μιὰν ἄπειρη ὄρὰ φωτεινὴ·
Αν ὃς τὰς γνώσεις ὑπέρτατ' ἀνέσθη,
Εἰχες πνεῦμα λεπτὸ Ελληνικό,
Καὶ ἂν τὸν υἱὸν τοῦ Φιλίππου ὑπερέβης,
Σῶβρας αἷμα τῆς Σπάρτης ζεστό.
Εὔγε σ', εὔγε σου, ή γνώμη ἀληθεύει,
Σῶβρας αἷμα ζεστὸ Ελληνικό!

Τὸ ποδάρι σου ὀκίσω σπαρμένα
Τρόπαια ἔτείναζε, ώς σκόνη τῆς γῆς.
Σ τη θωριά σου τὰ γένη σκιασμένα
Εγονάτιζαν ἄψυχα εὐθύς·
Καὶ ἂν ὡλίγην τοὺς ἔδινες ἄδεια
Γελαστὴν νὰ σταθοῦν ἐμπροστὰ,
Αφανιζοντο σὰν τὰ σκοτάδια,
Ποῦ τὸ φῶς ξεθρονίζει, σκορπά.

Πλὴν μιὰ μέρα — ὡς τὶ δύνυχη ἡμέρα! —
Ποῦ τὸ πρόσωπο σ' ἀστραφε ἀχνὸ^ν
Σ τὴν ὄμιχλη, ὃς τὸ μαύρον ἀγέρα,
Σ τὸ στερνὸ προδομένο σφαμμὸ,
Σὲ μιὰ λάμψι ἔνας σ' εἶδε πιστός σου
Ν' ἀνυψώσῃς τὰ μάτια πικρὰ,
Σὰ νὰ ἐθώρεις τοῦ ιδί Αγγελό σου
Δακρυσμένον νὰ φεύγῃ μακρά.

— Ο Ήλιος ἐτοιμάζεται
Μὲ φῶς ἀκτινοβόλον
Σ τὰ κύματα νὰ βυθισθῇ,
Νὰ πάη σὸν κάτου πόλον.
Μᾶς στέλλει χαιρετήσματα
Σὲ φλόγα λυπημένην,
Ωσὰν ν' ἀποχωρίζεται
Απὸ γλυκειὰ ἐρωμένην.
Κλίνει — πέφτει — τὸν ζητοῦνε
Μύρια μάτια σκεπτικὰ —
Πάει, καὶ ἀργὰ τὸν ἀκλούθουνε
Νέφη πύρρινα, χρυσᾶ !!

— Ω Μεγάλε, Πανθαύμαστ' Λιῶνα,
Ποῦ ἔξημέρωσες τέτοιαν αὔγη,
Ποία χλαμύδα, ποτὲ, ποία κορώνα,
Πέτε τῶδωκες τέτοιαν τιμή;
Η λογχὶς περπατεῖ σκουριασμένη·
Παύει ή σάλπιγξ — σιγοῦν αἱ κραυγαί —
Λύει τὸ χιόνι — εἴν' ή Μόσχα σδυμμένη,
Πλὴν ή φῆμη δὲν σδυέται ποτέ.
Ζήτω, ζήτω! τὸ Πάνθεο προσμένει —
Φῆμη ἀνάφτεις, δὲν σδυέσαι ποτέ!

Z. p. A.

ΙΟΙΖΤΑΒΩΚΑΙ
ΥΠΟΔΙΟΙΣΤΟΝΙΚΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΗΜΟΥΣΙΟΝ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙΓΑΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΙΔΟΣ ΕΙΔΟΣ
ΑΙΓΑΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΙΔΟΣ ΕΙΔΟΣ
ΑΙΓΑΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΙΔΟΣ ΕΙΔΟΣ